

Paramos valdymo taisyklės

1. Bendrosios nuostatos

- 1.1. Šios M. Čiuželio labdaros ir paramos fondo (toliau – Fondas) paramos valdymo taisyklės (toliau – Taisyklės) pateikia informaciją apie paramos teikimo būdus, formas, viešinimą, Fondo bei paramos teikėjų teises ir pareigas, taip pat nustato rėmimo sritis, paramos valdymo bei panaudojimo tikslus, neliečiamajam kapitalui perduotų lėšų investavimo strategiją, investicijų rizikos laipsnį, neliečiamojo kapitalo teikiamų pajamų panaudojimo tvarką ir kitas su paramos valdymu susijusias nuostatas.
- 1.2. Parama teikiama savanoriškai ir neatlygintinai vadovaujantis Lietuvos Respublikos labdaros ir paramos įstatymo, labdaros ir paramos fondų įstatymo ir kitų teisės aktų nuostatomis.
- 1.3. Taisyklėmis siekiama užtikrinti, kad Fondas gautą paramą valdytų skaidriai, vadovaudamasis Lietuvos Respublikos įstatymais ir Fondo įstatuose įtvirtintais principais. Šios Taisyklės padeda užtikrinti sąžiningą ir efektyvų gautos paramos panaudojimą siekiant Fondo įstatuose nustatytų visuomenei naudingų tikslų.
- 1.4. Fondas įsipareigoja savo apskaitoje ir atskaitomybėje teisės aktuose nustatyta tvarka pateikti duomenis apie gautą paramą ir jos panaudojimą.

2. Fondo tikslai

- 2.1. Mažinti pažeidžiamų visuomenės grupių socialinę atskirtį ir izoliaciją, didinti jų socialinį integraciją į visuomeninį gyvenimą ir / ar darbinę veiklą.
- 2.2. Puoselėti ir skatinti sveiko ir pozityvaus amžėjimo idėjas, skatinti skirtingų kartų dialogą ir bendradarbiavimą.
- 2.3. Šviesti visuomenę, ugdyti pagarbą ir toleranciją, mažinti stigmatizuojantį požiūrį į pažeidžiamas visuomenės grupes.
- 2.4. Kurti ir diegti socialines inovacijas, tapti socialinių iniciatyvų kūrimo, vystymo, finansavimo ir plėtros centru, organizuojančiu ir / ar teikiančiu paslaugas, skatinančias pažeidžiamų visuomenės grupių aktyvią įtrauktį.
- 2.5. Suformuoti neliečiamąjį kapitalą, jį valdyti ir iš investavimo gautomis pajamomis bei kitomis lėšomis finansuoti ir vystyti Fondo veiklą, įgyvendinamus projektus, skirti paramą kitiems viešiesiems juridiniams asmenims, kurių veiklos tikslai atitinka Fondo ir visuomenei naudingus tikslus, kaip tai numatyta Lietuvos Respublikos labdaros ir paramos fondo įstatyme.

3. Fondo vykdoma veikla tikslų įgyvendinimui

- 3.1. Įgyvendina nemokamų draugystės pokalbių, emocinės ir informacinės pagalbos telefonu vyresnio amžiaus žmonėms projektą „Sidabrinė linija“, administruoja kasdienę jo veiklą.
- 3.2. Formuoja ir valdo neliečiamąjį kapitalą, o gautas pajamas skiria Fondo veiklos, vykdomų projektų finansavimui ir / ar kitų viešųjų juridinių asmenų paramai.
- 3.3. Renka, kaupia ir investuoja lėšas Fondo veiklos ir vykdomų projektų sąnaudoms finansuoti, reikalingai įrangai įsigyti, kitoms išlaidoms padengti.
- 3.4. Teikia įvairaus pobūdžio konsultacijas asmenims ir / ar organizacijoms.
- 3.5. Organizuoja ir teikia emocinę ir psichologinę pagalbą.
- 3.6. Organizuoja ir vykdo seminarus, mokymus, kursus, apklausas, konferencijas, kitas švietimo, neformalaus ugdymo, profesinio tobulinimo veiklas.
- 3.7. Organizuoja ir vykdo kultūrinę, laisvalaikio, rekreacijos, užimtumo veiklą.
- 3.8. Organizuoja, atlieka ir finansuoja įvairius tyrimus.
- 3.9. Vykdo elektroninę prekybą.

- 3.10. Skatina, koordinuoja ir organizuoja savanorišką veiklą.
- 3.11. Vykdo darbą su jaunimu apmokant, skatinant jaunos žmones dalyvauti Fondo veikloje;
- 3.12. Vykdo ryšių su visuomene veiklą, ruošia, leidžia ir platina informaciją, mokomąją medžiagą, knygas, laikraščius, žurnalus, video medžiagą, bukletus ir kitus leidinius.
- 3.13. Dalyvauja projektinio finansavimo konkursuose.
- 3.14. Dalyvauja įvairių kitų organizacijų veikloje, bendradarbiauja su įvairiomis viešojo ir privataus sektoriaus įstaigomis ir / ar organizacijomis Lietuvoje ir užsienyje.
- 3.15. Gauna paramą, teikia labdarą ir paramą.
- 3.16. Remia ir skatina iniciatyvas, kitus viešuosius juridinius asmenis, tiesiogiai ir / ar netiesiogiai prisidedančius prie Fondo tikslų įgyvendinimo.
- 3.17. Vykdo kitą veiklą ir / ar įgyvendina projektus, susijusius su Fondo veiklos tikslais.

4. Paramos teikimo būdai ir jos panaudojimas

- 4.1. Paramos teikėjai Fondui gali skirti paramą nenurodydami tikslinės paramos panaudojimo tvarkos arba įvardindami teikiamos paramos panaudojimo tikslus. Kiekvienu atveju Paramos teikėjų skirta parama turi būti panaudota Fondo įstatuose ir Taisyklėse nurodytiems visuomenei naudingiems tikslams.
- 4.2. Fondui finansinę paramą, perduoti lėšas ar kitą turtą galima teikti žemiau išvardintais būdais:
 - 4.2.1. atliekant bankinį pavedimą į Fondo vardu atidarytą banko sąskaitą Nr. LT97 7300 0101 4134 5061 banke Swedbank, AB ar kitaip perduodant lėšas ar turtą, jei parama teikiama Fondo veiklai, t.y. Fondo įstatuose ir Taisyklėse nurodytiems visuomenei naudingiems veiklos tikslams įgyvendinti, įskaitant tikslinę paramą „Sidabrinės linijos“ projektui įgyvendinti;
 - 4.2.2. atliekant bankinį pavedimą į Fondo vardu atidarytą banko sąskaitą Nr. LT36 7300 0101 6209 0191 banke Swedbank, AB ar kitaip perduodant lėšas ar turtą, jei parama skiriama neliečiamajam kapitalui formuoti ir valdyti;
 - 4.2.3. naudojantis Fondo [interneto svetainėje](#) įdiegtomis sąsajomis su el. bankininkystės sistemomis. Tokiu būdu galima skirti:
 - a) [vienkartinę paramą](#) el. pavedimu arba mokėjimo kortele;
 - b) [periodinę paramą](#) (pastaruoju atveju kas 30 dienų nuo paramos teikėjo mokėjimo kortelės bus nuskaičiuota pasirinkta paramos suma. Esant nepakankamam lėšų likučiui periodiniai nuskaitymai bus sustabdyti ir atšaukti);
 - c) naudojantis aukojimo platforma [aukok.lt](#), mokėjimų sistema „Paypal“, taip pat programėle „Paysera“;
 - 4.2.4. skiriant Fondui 1,2 % sumokėto [gyventojų pajamų mokesčio](#) dalį;
 - 4.2.5. pridudant depozitinę tarą „Rimi Lietuva“ taromatuose, spaudžiant aukoti ir pasirenkant „Sidabrinę liniją“;
 - 4.2.6. perkant Fondui teikiamas kompetencijų stiprinimo, mokymų, koučingo paslaugas.
- 4.3. Fondui gali būti suteikta ir neatlygintina nefinansinė parama prekėmis ir / ar paslaugomis, perduodant bet kokį turtą, įskaitant įsigytas ir / ar pagamintas prekes, suteikiant turtą naudotis panaudos teise ar testamentu paliekant turtą.
- 4.4. Paramos teikėjų Fondui skirta parama arba pajamos, gautos valdant neliečiamąjį kapitalą, negali būti naudojamos politinėms partijoms, valstybės politikams, politinei reklamai ar politinėms kampanijoms finansuoti ir politinių kampanijų dalyvių politinių kampanijų laikotarpiu atsiradusiems ar su politinėmis kampanijomis susijusiems skolos įsipareigojimams padengti.
- 4.5. Paramos teikėjų Fondui skirta parama arba pajamos, gautos valdant neliečiamąjį kapitalą, panaudojama visuomenei naudingais tikslais, atitinkantiems Fondo misiją, viziją ir vertybes. Fondas, atsižvelgdamas į savo įstatuose numatytus veiklos tikslus, gali panaudoti paramą šioms pagrindinėms sritims:
 - 4.5.1. Fondo vykdomo „Sidabrinės linijos“ projekto įgyvendinimui ir plėtrai;
 - 4.5.2. Kitų Fondo projektų, atitinkančių Fondo įstatuose ir Taisyklėse numatytus veiklos tikslus, įgyvendinimui;
 - 4.5.3. Kitų viešųjų juridinių asmenų, tiesiogiai ir / ar netiesiogiai savo veikla, vykdomais projektais ar iniciatyvomis prisidedančių prie Fondo įstatuose ir Taisyklėse numatytų veiklos tikslų įgyvendinimo, rėmimui.

5. Paramos sutartis

- 5.1. Parama gali būti teikiama sudarant arba nesudarant rašytinę paramos sutartį, taip pat gavus Fondo prašymą dėl paramos skyrimo.
- 5.2. Rašytinė [paramos sutartis](#) yra privaloma, kai paramos suma yra didesnė nei 1 500 (vienas tūkstantis ir penki šimtai) eurų. Kai paramos suma (vertė) yra didesnė nei 14 500 (keturiolika tūkstančių ir penki šimtai) eurų, sutartį privalo patvirtinti notaras. Sutartyje reikia nurodyti paramos teikėją ir jos gavėją, paramos pobūdį, paramos sumą, teikimo laiką ir kitą susijusią informaciją (CK 6.476 ir 6.469).
- 5.3. Rašytinė paramos sutartis nėra privaloma, kai paramos suma neviršija 1 500 (vieno tūkstančio ir penkių šimtų) eurų.

6. Parama prekėmis ir paslaugomis

- 6.1. Paramos teikėjai paramą gali teikti pačių pagamintomis arba įsigytais prekėmis. Paramos vertė, kurią paramos teikėjas gali naudoti skaičiuojant pelno mokesčio lengvatą, yra lygi šių prekių pagaminimo arba įsigijimo savikainai be PVM.
- 6.2. Norint neskaičiuoti pardavimo PVM dėl nemokamai perduotų prekių, per mėnesį vienam paramos gavėjui perduotų prekių vertė turi būti ne didesnė kaip 145 Eur, jei šios prekės perduodamos paramos gavėjo veiklai vykdyti. Kitu atveju paramos teikėjas turi pats sau išsirašyti pardavimo PVM sąskaitą faktūrą dėl prekių suvartojimo privatiems poreikiams ir sumokėti pardavimo PVM (PVMĮ 79 str. 12 d.).
- 6.3. Paramos teikėjas gali teikti paramą paslaugų pavidalu. Paramą teikiant paslaugomis, paramos suma, taikoma skaičiuojant pelno mokesčio lengvatą, yra lygi šių paslaugų savikainai. Pavyzdžiui, jei įmonė suremontavo vaikų darželio žaidimų aikštelę, šios paramos sumą sudarys atliktų darbų savikaina – darbininkų darbo užmokesčio ir Sodros sąnaudos, statybinės įrangos nuomos išlaidos ir panašiai.

7. Paramos grąžinimas

- 7.1. Paramos teikėjo savanoriškai teikta parama Fondui yra neatlygintina ir negrąžinama ir jokios išimties netaikomos, išskyrus 7.2 dalyje nurodytus atvejus.
- 7.2. Fondas turi teisę svarstyti paramos ar paramos dalies grąžinimą tokiu atveju, jeigu skirdamas paramą paramos teikėjas suklydo, nurodė neteisingą paramos sumą ir nori dalį tos sumos susigrąžinti bei nedelsiant apie tai praneša Fondui. Be to, Fondo sprendimu gali būti grąžinama parama, jeigu projektas, kuriam buvo skirta parama, dėl kokių nors aplinkybių nėra įgyvendinamas. Fondas atsižvelgia į paramos teikėjų prašyme pateiktus argumentus, tačiau neprivalo grąžinti visą ar dalį suteiktos paramos.
- 7.3. Fondas savo vienašaliu sprendimu gali nepriimti / grąžinti suteiktą paramą iš asmenų, kurių reputacija ir/ar vykdoma veikla nesuderinama su Fondo deklaruojamomis vertybėmis ir/ar gali pakenkti Fondo reputacijai.
- 7.4. Fondui surinkus mažiau neliečiamojo kapitalo, negu nustatyta Labdaros ir paramos fondų įstatymo 21 straipsnio 2 dalyje, t.y. 72 405 Eur, arba Fondui surinkus neliečiamąjį kapitalą, bet nepradėjęs jo valdyti, neliečiamajam kapitalui formuoti skirtos lėšos privalo būti panaudotos Fondo įstatuose nustatytiems visuomenei naudingiems tikslams įgyvendinti.

8. Paramos teikėjų viešinimas

- 8.1. Paramos teikėjų asmens duomenys (fizinių asmenų – vardai ir pavardės, juridinių asmenų – pavadinimai ir logotipai) yra viešai skelbiami Fondo interneto svetainės sidabrinelinija.lt [rėmėjų skiltyje](#) ir rekvizitai.lt puslapyje Paramos teikėjo – juridinio
- 8.2. asmens profilyje 8.6 dalyje nurodytomis sąlygomis, nebent Paramos teikėjas išreiškia aiškų nesutikimą tokiam viešinimui.
- 8.3. Fizinis asmuo sutikimą išreiškia atitinkamai pažymėdamas paramos teikimo metu Fondo interneto svetainėje vienu iš pasirinktų būdų arba skirdamas neanoniminę paramą trečiųjų šalių aukojimo platformose, pvz., aukok.lt.

- 8.4. Juridinis asmuo savo sutikimą išreiškia atitinkamai nurodydamas paramos sutartyje (jei tokia sudaroma), arba pareikšdamas savo valią (nesutikimą) Fondui raštu (kai paramos sutartis nesudaroma).
- 8.5. Kai parama teikiama anonimiškai, paramos teikėjų asmens duomenys nėra viešinami netgi identifikavus paramos teikėją. Tokiu atveju Fondui žinomi paramos teikėjo duomenys tvarkomi teisės aktuose nustatyta tvarka, o Fondas įsipareigoja trečiosioms šalims neatskleisti ir neplatinti jokios konfidencialios paramos teikėjo informacijos.
- 8.6. Paramos teikėjo – fizinio asmens vardas ir pavardė skelbiami einamaisiais kalendoriniais metais ir bent 2 (dvejus) kitus kalendorinius metus po paskutinės paramos teikimo.
- 8.7. Paramos teikėjo – juridinio asmens pavadinimas ir logotipas skelbiami:
 - 8.7.1. Fondo interneto svetainės sidabrinė linija.lt rėmėjų skiltyje einamaisiais kalendoriniais metais ir 1 (vienerius) kitus kalendorinius metus, jei iš viso skirtos paramos suma siekia iki 1 000 (vieno tūkstančio) nuo paskutinės paramos teikimo,
 - 8.7.2. Fondo interneto svetainės sidabrinė linija.lt rėmėjų skiltyje einamaisiais kalendoriniais metais ir 2 (dvejus) kitus kalendorinius metus, jei iš viso skirtos paramos suma siekia nuo 1 000 (vieno tūkstančio) iki 5 000 (penkių tūkstančių) eurų nuo paskutinės paramos teikimo ir interneto svetainės rekvizitai.lt Paramos teikėjo – juridinio asmens profilyje,
 - 8.7.3. Fondo interneto svetainės sidabrinė linija.lt rėmėjų skiltyje neribotai, jei iš viso skirtos paramos suma viršija 5 000 (penkis tūkstančius) eurų ir interneto svetainės rekvizitai.lt Paramos teikėjo – juridinio asmens profilyje.
- 8.8. Finansinė paramos suma (vertė) visais atvejais yra neviešinama, išskyrus:
 - 8.8.1. kai toks veiksmas yra individualiai suderintas su paramos teikėju;
 - 8.8.2. paramos teikėjų – juridinių asmenų grupavimą pagal konkrečius paramos sumos rėžius (nebent paramos sutartyje paramos teikėjas imperatyviai nurodo neatskleisti jokios konfidencialios paramos sutarties informacijos, įskaitant paramos sumą).
- 8.9. Vadovaujantis tokiais pat principais skelbiama arba neskelbiama informacija apie asmenis, suteikusius Fondui nefinansinę paramą.
- 8.10. Finansiniuose dokumentuose Fondas pateikia informaciją apie paramos teikėjus vadovaudamasis teisės aktų nuostatomis.
- 8.11. Viešai Fondo interneto svetainėje skelbiami paramos teikėjai gali būti viešinami visuomenės informavimo priemonėse bei kitais Fondo naudojamais komunikacijos kanalais (socialiniuose tinkluose, naujienlaiškiuose, pranešimuose spaudoje ir pan.) be atskiro paramos teikėjo sutikimo. Tvarkydamas ir naudodamas paramos teikėjų asmens duomenis Fondas vadovaujasi Privatumo politikos, Asmens duomenų teisinės apsaugos įstatymo, Elektroninių ryšių įstatymo ir kitų teisės aktų nuostatomis.

9. Neliciamojo kapitalo valdymas

- 9.1. Fondo neliciamasis kapitalas – tai Fondui perduotos ir nuo kito jo turto neribotam laikui atskirtos lėšos, iš kurių investavimo gautas pajamas Fondas naudoja savo įstatuose numatytiems veiklos tikslams įgyvendinti.
- 9.2. Fondui suformavus ir pradėjus valdyti neliciamąjį kapitalą, lėšos skirtos neliciamajam kapitalui yra investuojamos siekiant Fondo įstatuose nurodytų tikslų.
- 9.3. Fondas, valdydamas neliciamąjį kapitalą, vadovaujasi šiais principais:
 - 9.3.1. neliciamojo kapitalo atskyrimo: Fondo neliciamasis kapitalas yra atskirtas nuo kito fondo turto, o lėšos yra apskaitomos atskiroje sąskaitoje, atidarytoje Lietuvos Respublikos kredito įstaigoje. Iš neliciamojo kapitalo negali būti vykdomos su neliciamojo kapitalo valdymu nesusijusios Fondo prievolės;
 - 9.3.2. kapitalo neliciamumo: Fondo neliciamąjį kapitalą sudarančios lėšos gali būti tik investuojamos, išskyrus Labdaros ir paramos fondų įstatyme nustatytas išimtis;
 - 9.3.3. efektyvumo ir visuomenės naudos: Fondo neliciamasis kapitalas turi būti valdomas ir iš neliciamojo kapitalo investavimo gaunamos pajamos turi būti naudojamos sąžiningai, efektyviai, siekiant Fondo įstatuose ir Taisyklėse numatytų ir visuomenei naudingų tikslų, veikiant rūpestingai, su reikiamu profesionalumu ir atsargumu;
 - 9.3.4. veiklos skaidrumo: Fondo neliciamojo kapitalo lėšų investavimas ir iš šios veiklos gautų pajamų naudojimas turi būti skaidrus, vykdomas laikantis Labdaros ir paramos fondų įstatyme, Fondo įstatuose ir šiose Taisyklėse įtvirtintų principų.

- 9.4. Fondo administravimo išlaidoms padengti per vienerius finansinius metus gali būti panaudojama ne daugiau kaip 1/20 iš neliečiamojo kapitalo per tuos finansinius metus gautų pajamų.
- 9.5. Tais atvejais, kai Fondo neliečiamąjį kapitalą sudarančios lėšos, investuojamos ne į indėlius arba Vyriausybės vertybinius popierius, į vieną investavimo objektą gali būti investuojama ne daugiau kaip 20 procentų Fondo neliečiamąjį kapitalą sudarančių lėšų.
- 9.6. Fondo neliečiamąjį kapitalą sudarančios lėšos negali būti investuojamos į Fondo dalininkų, Valdybos narių, direktoriaus ar kitų Fonde pagal darbo sutartį dirbančių asmenų, Paramos teikėjų ar su jais susijusių asmenų turtą. Šis apribojimas netaikomas Paramos teikėjams fiziniams asmenims, skyrusiems 1,2 procentus gyventojų pajamų mokesčio paramai pagal Lietuvos Respublikos gyventojų pajamų mokesčio įstatymą.

10. Neliečiamajam kapitalui perduotų lėšų investavimas

- 10.1. Fondas, valdydamas neliečiamajam kapitalui perduotas lėšas, siekia ilgalaikio kapitalo vertės augimo aktyviai investuodamas į diversifikuotą finansinių priemonių portfelį laikydamasis Taisyklių Priede Nr. 1 pateiktos Investavimo strategijos.
- 10.2. Neliečiamajam kapitalui perduotų lėšų investavimo strategija yra grindžiama fondų fondo principu, t.y. bus investuojama į 10–20 visame pasaulyje veikiančias skirtingas ir kruopščiai atrinktas investicijų priemones / fondus, taip sumažinant kiekvieno jų prastų veiklos rezultatų įtaką bendram neliečiamojo kapitalo pajamingumui ir neapsiribojama jokiais turto klasėmis, geografiniais regionais, investicijų priemonėmis ar jų valdymo stiliais, siekiant išnaudoti papildomos investicijų diversifikacijos, unikalios prieigos prie alternatyviųjų investicijų priemonių, mažesnio vertės kintamumo ir kt. privalumus.
- 10.3. Fonde yra suformuota Valdyba, kuri atsako už neliečiamajam kapitalui perduotų lėšų investavimo strategijos įgyvendinimą, taip pat už neliečiamąjį kapitalą sudarančių lėšų investavimo ir valdymo tikslų pasiekimą.
- 10.4. Vykdydama savo funkcijas Valdyba:
 - 10.4.1. rengia ir tvirtina Fondo neliečiamajam kapitalui perduotų lėšų investavimo strategiją, jos pakeitimus;
 - 10.4.2. priima sprendimus dėl paslaugų (įskaitant ir investicinių), kurios yra reikalingos investuojant Fondo neliečiamajam kapitalui perduotas lėšas, pirkimo ir atitinkamų sutarčių sudarymo, jų pakeitimo ir nutraukimo;
 - 10.4.3. priima sprendimus dėl sandorių su Fondo neliečiamajam kapitalui perduotomis lėšomis ir turtu, įsigytu naudojant Fondo neliečiamajam kapitalui perduotas lėšas, sudarymo pagal investavimo strategiją, jeigu tokių sprendimų priėmimas nėra pavestas atitinkamų investicinių paslaugų teikėjams;
 - 10.4.4. svarsto ir tvirtina neliečiamajam kapitalui perduotų lėšų investavimo ataskaitas;
 - 10.4.5. atlieka kitus veiksmus, reikalingus neliečiamajam kapitalui perduotų lėšų investavimo strategijos įgyvendinimui;
 - 10.4.6. pataria Fondui dėl veiklos politikos;
 - 10.4.7. reprezentuoja ir populiarina Fondą bei rūpinasi lėšų pritraukimu į Fondą;
 - 10.4.8. savo ryšiais prisideda prie Fondo bendradarbiavimo su trečiaisiais asmenimis plėtojimo;
 - 10.4.9. vykdo Fondo dalininkų pavedimus, susijusius su Valdybos tikslų įgyvendinimu.

11. Investavimo rizika

- 11.1. Fondo Valdybos pagrindinis tikslas investuojant neliečiamajam kapitalui perduotas lėšas yra siekti absoliučios teigiamos investicijų grąžos, tačiau bet kuri investicija yra rizikinga, galinti neduoti lauktos grąžos arba netgi būti nuostolinga.
- 11.2. Atsižvelgiant į neliečiamajam kapitalui perduotų lėšų investavimo strategiją, išskiriamos šios pagrindinės investavimo rizikos:
 - 11.2.1. rinkos rizika: neliečiamojo kapitalo investicijų portfelį sudarančių finansinių priemonių ar viso investicijų portfelio vertė gali sumažėti dėl nepalankių rinkos, palūkanų normų, valiutos kursų, finansinių priemonių kainų ir pan. pokyčių;
 - 11.2.2. kredito rizika: Fondas dalį (ar net visas) investuotų neliečiamojo kapitalo lėšų gali prarasti dėl pablogėjusios emitento finansinės padėties, t.y. emitentas gali neišpirkti

savo skolos vertybinių popierių. Vyriausybės skolos vertybiniai popieriai laikomi santykinai saugesniais, lyginant su bendrovių leidžiamomis skolos vertybiniais popieriais;

- 11.2.3. likvidumo rizika: tai investuotų lėšų susigrąžinimo rizika norimu laiku ir priimtina kaina;
- 11.2.4. operacinė rizika: vykdamas veiklą atsiranda rizika patirti nuostolių dėl netinkamų arba neįgyvendintų vidaus kontrolės procesų, darbuotojų klaidų ir/ar neteisėtų veiksmų, informacinių sistemų veiklos sutrikimų bei išorės įvykių įtakos; operacinė rizika, skirtingai nuo kitų rizikos rūšių, nėra prisiimama tikslingai, tikintis gauti naudos.

12. Investavimo rizikos galimo poveikio vertinimas

- 12.1. Fondo Valdyba, atsižvelgdama į galimas investavimo rizikos rūšis, nustato šiuos investavimo rizikos galimo poveikio įvertinimo metodus, kuriais Valdyba vadovausis tais atvejais, jei neliečiamajam kapitalui perduotų lėšų valdymas nebus perduotas trečiajai šaliai:
 - 12.1.1. rinkos rizika vertinama priimant investicinį sprendimą ir rengiant investicijos informacinį memorandumą (verslo planą), kuriame numatoma kaip pasikeistų Fondo neliečiamojo kapitalo investicijų vertė palankiu ir nepalankiu scenarijumi;
 - 12.1.2. kredito rizika vertinama atsižvelgiant į kitos sandorio šalies patikimumą, užtikrinimo priemones ir jų pakankumą kiekvienos investicijos realizavimo atveju;
 - 12.1.3. likvidumo rizika vertinama numatant lėšų poreikį Fondo veiklai vykdyti (investicijoms įsigyti ir/ar sukaupto teigiamo neliečiamojo kapitalo valdymo rezultato panaudojimui Fondo veiklos tikslams įgyvendinti). Siekdamas išlaikyti pakankamą viso neliečiamojo kapitalo investicijų portfelio likvidumą tiek trumpuoju, tiek ilguoju laikotarpiu, Valdyba, prieš priimdama sprendimus dėl konkrečių investicijų, turi vertinti norimos įsigyti investicijų priemonės likvidumą, įskaitant išpirkimo sąlygas, o įsigijus – nuolatos stebėti emitento ir/ar investicijų priemonės valdytojo rezultatus, dinamiką, finansinę būklę ir vertinti neliečiamojo kapitalo turimų finansinių priemonių ir turto likvidumą;
 - 12.1.4. operacinės rizikos vertinimas atliekamas remiantis ekspertiniu vertinimu. Rizikos vertinimą atlieka Fondo Valdyba subjektyviai įvertindama ar esamų vidaus kontrolės procedūrų visuma leidžia priskirti operacinės rizikos įtaką prie žemos (nereikšminga įtaka neliečiamojo kapitalo pajamingumui), vidutinės ar aukštos (reikšminga įtaka neliečiamojo kapitalo pajamingumui).

13. Investavimo rizikos valdymo būdai

- 13.1. Fondo Valdyba organizuoja rizikos valdymą vadovaudamasi atsargumo, konservatyvumo, apdairumo ir kaštų/naudos analizės principais. Taip pat, neliečiamojo kapitalo investicijų rizikos valdymas organizuojamas taip, kad būtų išvengta galimų interesų konfliktų.
- 13.2. Investuojant neliečiamajam kapitalui perduotas lėšas yra vadovaujama šiais rizikos valdymo būdais:
 - 13.2.1. rinkos rizika valdoma investicijų portfelį išskaidant į 10-20 visame pasaulyje veikiančių skirtingų ir kruopščiai atrinktų tiek tarpusavyje, tiek su kapitalo rinkomis nekoreliuojančių investicijų priemonių / fondų, taip sumažinant kiekvienos jų prastų veiklos rezultatų įtaką bendram neliečiamojo kapitalo pajamingumui;
 - 13.2.2. kredito rizika valdoma investicijų sutartyse siekiant numatyti atitinkamas sandorio įvykdymo užtikrinimo priemones;
 - 13.2.3. likvidumo rizika valdoma atidžiai planuojant būsimus Fondo piniginių lėšų srautus valdant neliečiamąjį kapitalą ir panaudojant sukauptą teigiamą valdymo rezultatą;
 - 13.2.4. operacinė rizika valdoma „keturių akių“ principu ir atskiriant sprendimų priėmimo ir jų įgyvendinimo pareigas.
- 13.3. Taisyklėse nurodytas rizikų bei jų valdymo būdų sąrašas nėra baigtinis, jame yra nurodytos tik reikšmingiausios rizikos, tačiau investuojant neliečiamajam kapitalui perduotas lėšas gali kilti ir kitos rizikos.

14. Paramos teikėjų teisės ir pareigos

- 14.1. Paramos teikėjas turi teisę nurodyti pakeisti informacijos apie jį pateikimą Fondo interneto svetainėje, pateikti prašymą nerodyti informacijos apie jį Fondo interneto svetainėje apie tai informavęs Fondą vienu iš šių Taisyklių kontaktų skiltyje nurodytu būdu.
- 14.2. Paramos teikėjas turi teisę užsiprenumeruoti ir gauti Fondo naujienas apie vykdomus ir būsimus projektus, neliečiamojo kapitalo valdymo rezultatus, renginius ir pan. el. paštu.
- 14.3. Paramos teikėjas yra atsakingas už pateiktus duomenis apie save ir rėmimui skirtų lėšų teisėtumą.
- 14.4. Paramos teikėjas turi teisę prašyti sudaryti rašytinę paramos sutartį, jeigu paramos suma neviršija 1 500 (vieno tūkstančio ir penkių šimtų) eurų.
- 14.5. Paramos teikėjas, susisiekęs su Fondą vienu iš šių Taisyklių kontaktų skiltyje nurodytu būdu, turi teisę sustabdyti / atšaukti periodinės kasmėnesinės paramos teikimą arba pakeisti periodinės kasmėnesinės paramos sumą.

15. Fondo teisės ir pareigos

- 15.1. Fondas įsipareigoja paramos teikėjo nurodytu el. pašto adresu kiekvienais metais išsiųsti paramą patvirtinantį sertifikatą apie tais metais suteiktą paramos sumą (vertę) ir jos panaudojimą, Fondo veiklos ataskaitas ir kitą informaciją, kuri nėra laikoma tiesiogine rinkodara.
- 15.2. Fondas įsipareigoja paramos teikėjo nurodytu el. pašto adresu išsiųsti naujienas apie Fondo veiklą, vykdomus ir būsimus projektus, neliečiamojo kapitalo valdymo rezultatus, renginius ir pan., jei paramos teikėjas duoda sutikimą tokioms naujienoms gauti.
- 15.3. Fondas turi teisę savo nuožiūra paskirti paramos lėšas vienam iš vykdomų projektų arba neliečiamajam kapitalui, jei paramos teikėjas neaiškiai nurodo ar visai nenurodo paramos skyrimo paskirties ir nesikreipia į Fondą dėl paramos paskirties patikslinimo.
- 15.4. Jeigu Fondas interneto svetainėje skelbia informaciją apie bet kokiam Fondo projektui renkama pinigų sumą, siekiama surinkti lėšų suma yra orientacinė. Fondas turi teisę šią orientacinę sumą keisti bet kuriuo projekto vykdymo metu.
- 15.5. Fondas turi teisę nepriimti paramos apie tai informuojant paramos teikėją.
- 15.6. Savo renginiuose, publikacijose, informaciniuose pranešimuose, savo interneto puslapyje ir / ar kitaip komunikuojant su visuomene temomis, kurios kyla iš šių Taisyklių 2 ir 3 dalių nuostatų, nurodyti paramos teikėją kaip subjektą, prisidedantį prie šių tikslų įgyvendinimo, nebent paramos teikėjas aiškiai pareiškė tam nesutikimą.

16. Kontaktinė informacija

- 16.1. Pasiteirauti dėl šių Taisyklių galima el. paštu pasikalbekime@sidabrinelinija.lt, telefonu 8 698 40 095 ir / ar Fondo buveinėje adresu M. K. Paco g. 4, LT-10309 Vilnius.

17. Baigiamosios nuostatos

- 17.1. Šios Taisyklės gali būti bet kada atnaujintos ir / ar pakeistos Fondo dalininkų sprendimu.
- 17.2. Galiojanti Taisyklių redakcija skelbiama interneto svetainėje www.sidabrinelinija.lt.

1 priedas.

Neliečiamojo kapitalo investavimo strategija

Neliečiamąjį kapitalą sudarančios lėšos privalo būti investuojamos derinant investicijų riziką su M. Čiuželio labdaros ir paramos fondo siekiamais veiklos tikslais.

Investavimo strategija

Neliečiamasis kapitalas veikia kaip fondų fondas, neapsiribodamas jokiais turto klasėmis, geografiniais regionais, investicijų priemonėmis ar jų valdymo stiliais ir išnaudodamas papildomos investicijų diversifikacijos, unikalios prieigos prie alternatyviųjų investicijų priemonių, mažesnio vertės kintamumo ir kt. privalumus. Bus investuojama į 10–20 visame pasaulyje veikiančių skirtingų ir kruopščiai atrinktų investicijų priemonių / fondų, taip sumažinant kiekvienos jų prastų veiklos rezultatų įtaką bendram neliečiamojo kapitalo pajamingumui.

Ilguoju laikotarpiu siekiama gauti teigiamos 8 – 13 proc. vidutinės metinės investicijų grąžos.

Investicijų priemonių / fondų atrankos kriterijai (įskaitant, bet neapsiribojant)

- valdomas turtas siekia ne mažiau 100 mln. JAV dolerių;
- vidutinė metinė investicijų grąža didesnė nei 10 proc.
- su tradicinių kapitalo rinkų dinamika nekoreliuojantys investicijų rezultatai;
- ilga ir audituota veiklos istorija;
- aiškiai apibrėžta investavimo filosofija, su tikslu gauti absoliučios teigiamos investicijų grąžos;
- valdytojo patirtis ir reputacija rinkoje;
- aukštas *Sharpe* rodiklis;
- aktyvus rizikos valdymas (santykinai maži vertės svyravimai, žemas didžiausio kritimo rodiklis ir pan.);
- nepriklausomas fondo administratorius.

Konkreči investicijų priemonė / fondas turi atitikti bent 3 numatytus atrankos kriterijus. Atskirais atvejais Valdyba gali numatyti motyvuotai pagrindžiamas išimtis nesilaikyti šių kriterijų.

Papildomi diversifikacijos apribojimai

Tais atvejais, kai neliečiamąjį kapitalą sudarančios lėšos, investuojamos ne į indėlius Lietuvos Respublikos kredito įstaigoje arba kredito įstaigoje, kurios buveinė yra Europos Sąjungos valstybėje narėje ar Europos ekonominės erdvės valstybėje, turinčioje filialą Lietuvos Respublikoje, arba Vyriausybės vertybinius popierius, į vieną investavimo objektą gali būti investuojama ne daugiau kaip 20 procentų neliečiamąjį kapitalą sudarančių lėšų.

Neliečiamąjį kapitalą sudarančios lėšos negali būti investuojamos į fondo dalininkų, valdymo ir kolegialių organų narių, fonde pagal darbo sutartį dirbančių asmenų, paramos teikėjų ar su jais susijusių asmenų turtą.